

Naftotiekis Družba

„Mažeikių nafta“ importuoja [naftą](#) iš Rusijos, ją [apdoruoja](#), ir apdorotą naftą eksportuoja. Iki 2006 m. liepos mėnesio nafta į Mažeikius atėdavo maždaug 300 mylių ilgumo [vamzdžiais](#) – [naftotiekiais](#) – į Biržų pumpavimo stotį, o iš ten vamzdžiais į Mažeikius. Tas ilgasis naftotiekis vadinamas „Družba“:

Naftos transportas tankolaiviais žymiai brangesnis, negu naftotiekiais. Kodėl 2006 m. buvo pakeistas naftos tiekimo būdas?

Naftos tankai Butingės terminale. Iš čia vamzdžiais nafta teka į Mažeikius (nuotrauka iš www.nafta.lt)

Dabar nafta tiekama tankolaiviais, kurie atplaukia į Butingės terminalą, o iš ten vamzdžiais nafta siunčiama į Mažeikius.

Tankolaivis prie Butingės terminalo prisikabina prie povandeninio naftos vamzdžio (nuotrauka iš www.nafta.lt)

Tai nebuvo „Mažeikių nafta“ [įmonės](#) sprendimas. Naftotiekis, vadinamas „Družba“, priklauso „Transneft“ firmai. O Transneft yra [valstybinė](#) Rusijos įmonė. Taigi, sprendimas uždaryti „Družba“ naftotiekį buvo Rusijos vyriausybės sprendimas.

Kodėl Rusija nutarė uždaryti naftotiekį „Družba“? [Anot](#) Rusijos [pareigūnų](#), Družba buvo uždaryta, nes įvyko [avarija](#) naftotiekyje. Po avarijos, Transneft darbininkai peržiūrėjo [irangą](#) ir atrado tūkstančius defektų. Buvo nuspręsta, kad neapsimoka vamzdžius taisyti.

Tačiau lietuviams taip svarbu naftą gauti pigiau, kad jie pasiūlė apmokėti už naftotiekio taisymą. Šis lietuvių pasiūlymas buvo atmestas. Neaišku, kodėl – kodėl Rusija nenori, kad lietuviai pigiau gautų naftą?

Tiesiai prieš Družba vamzdžių uždarymą įvyko svarbus įvykis. „Mažeikių nafta“ priklausydavo Tarybų Sąjungos valdžiai, o Tarybų Sąjungai [žlugus](#), buvo [privatizuota](#) ir tapo dalis rusiškos firmos „Jukos“.

2004 m. Rusijos vyriausybė apkaltino „Jukos“ firmą, kad ji nemokėjusi [valdiškų mokesčių](#) ir yra valdžiai

skolinga daugiau negu \$7,000,000,000. Negalėdama surinkti pakankamai [lėšų](#), „Jukos“ turėjo paskelbti [bankrotą](#) ir, tarp kitko, turėjo parduoti „Mažeikių naftą“.

(Gal reiktų paminėti, kad „Jukos“ byla labai neaiški, ypač todėl, kad tariamai neįmokėtų mokesčių suma [viršija](#) „Jukos“ [įplaukas](#). Tačiau tai nėra šio straipsnio tema. Jei pats pasiknisinėsi ir ką sužinosi, parašyk mums. Taip pat parašyk savo nuomonę apie visą šią situaciją. Mes mielai su kitais pasidalinsime.)

Mūsų adresas: redaktore@laikaivaikams.org

Rusija norėjo, kad „Mažeikių nafta“ taptų Rusijos valstybine įmone, tačiau Lietuvos vyriausybė pasirūpino, kad lenkiška firma „PKN Orlen“ ją nupirktų. Lietuviams besitarianant su lenkais įvyko avarija „Družba“ naftotiekyje. Vamzdis trūko ir išsiliejo naftos bala. Naftotiekis buvo uždarytas. Galima taip pat paminėti, kad tuo metu įvyko didelis gaisras „Mažeikių naftos“ įrangoje, kuris padarė naujiems savininkams daug [nuostolių](#). Gaisro priežastys niekada nebuvo galutinai išaiškintos.

Lietuviai tiki, kad tai per didelis [sutapimas](#). Jie tiki, kad Rusija [baudžia](#) Lietuvą. Už tai, kad ji leido lenkams nupirkti „Mažeikių naftą“, dabar firma turės brangiau už naftą mokėti. Todėl Rusija ir nesidomi lietuvių pasiūlymu prisidėti prie „Družba“ naftotiekio remonto.

„Družba“ klausimas turi reikšmingą įtaką Lietuvos ekonomijai. Šių metų balandžio mėnesį prasidėjo [derybos](#) tarp Europos Sąjungos (ES) ir Rusijos. Visos ES narės pateikė ES derybų komisijai sąrašą svarbiausių savo rūpesčių, liečiančių Rusiją. Lietuviai įtraukė „Družba“ naftotiekio uždarymą kaip vieną savo svarbiausių rūpesčių.

Šį mėnesį naujasis Rusijos ambasadorius Vasilijus Čchikvadzė susitiko su Lietuvos Seimo [užsienio reikalų komitetu](#). Tarp kitako buvo kalbėta apie „Družba“ naftotiekį. Čchikvadzė pasakė, kad, jei lietuviai labai nori, kad „Družba“ atsidarytų, jie turėtų apmokėti už remontą. Manoma, kad tai kainuotų keletą dešimčių milijonų dolerių.

Iš tos [užuominos](#) lietuviai suprato, kad Rusija linkusi leisti vėl naudotis „Družba“. Vyriausybė dabar turės veikti, kad išsiaiškintų, kiek tai realu, ir kiek tai priklausys nuo Rusijos [reikalavimų](#) kitose srityse. O tų reikalavimų nemažai.

Naujas Rusijos ambasadorius Lietuvoje V. Čchikvadzė ir prezidentas Adamkus (nuotrauka iš [klaipeda.diena.lt](#))

Žodynėlis.

nafta: alyva, kuras; crude oil

apdoroti: pakeisti, kad būtų galima naudoti; to process, to refine

vamzdžiai: ilgi cilindrai, kuriais teka skystis; pipes

naftotiekiai: vamzdžiai, kuriais siunčiama nafta; oil pipelines

įmonė: firma, prekybos ar pramonės vienetas; business, firm, company

valstybinė: priklausanti valstybei, ne privati; state-owned

anot: pagal, pasak; according to

pareigūnai: tarnautojai; officials, workers

avarija: nelaimė; disaster, accident

įranga: tai kas pastatyta kokiainors funkcijai atlikti; equipment

žlugti: sugriūti, išnykti; to fall apart

privatizuoti: pereiti iš valdžios rankas į privačių asmenų nuosavybę. Už tai privatūs asmenys sumoka valdžiai pinigų. Tarybų Sąjungai žlugus, buvo daug korupcijos. Valdžios asmenys priimdavo kyšius, ir už kyšius pasirūpindavo, kad kyšių davėjai galėtų pigiai nusipirkti privatizuojamą įmonę.; to privatize

valdiški mokesčiai: pinigai, kuriuos piliečiai ir įmonės turi mokėti valdžiai pagal įstatymus; tax

lėšos: pinigai; funds

bankrotas: kai firma nebegali apmokėti savo skolas; bankruptcy

viršyti: būti daugiau negu; to exceed

įplaukos: kas uždirbta; income

nuostolis: žala; damage

sutapimas: kai du iš pavirčiaus nesusiję įvykiai atsitinka tuo pačiu metu; coincidence

bausti: vykdyti bausmę; to punish

derybos: pasikalbėjimai; negotiations

užsienio reikalų komitetas: valdžios įstaiga, kuri rūpinasi santykiais su kitom valstybėm; foreign affairs office

užuomina: kas buvo paminėta; remark

reikalavimas: tai ko kitas nori gauti; requirement, demand